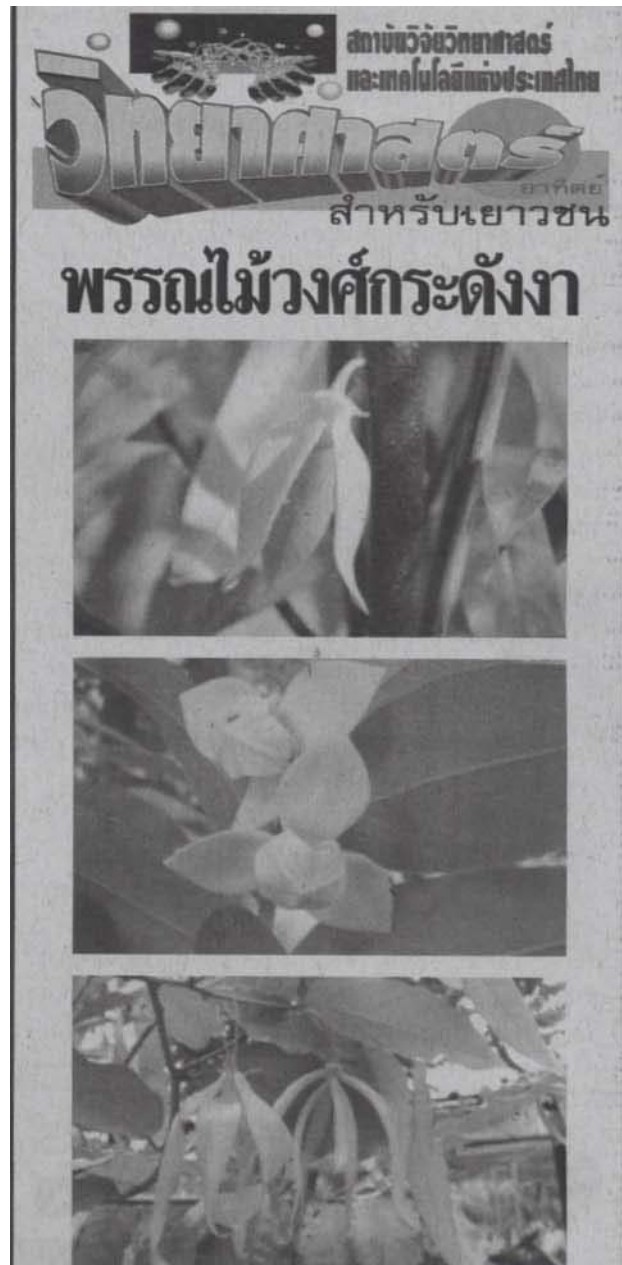

Newspaper : Naew Na	Date: 16 August 2015
'HEADLINE' : พรรณไม้วงศ์กระดังงา	Page: 6
Section : กีฬา	Column Inch : 45
Circulation : 100,000	PR Value : 101,250

ความหลากหลายของพรรณไม้วงศ์กระดังงา (Family Annonaceae) ในแต่ละชนิดมีลักษณะแตกต่างกันออกไป เช่น ไม้ยืนต้น (tree) ไม้พุ่ม (shrub) และไม้เถาเนื้อแข็งหรือไม้พุ่มรอเลื้อย (lianas) เปลือก และใบมีกลิ่นฉุน ใบเดี่ยวเรียงสลับ มีลักษณะการเรียงตัวแบบ 2 ข้างในระนาบเดียวกัน (distichous) ดอกเดี่ยวมีรูปร่างหลายแบบ สีเขียว ขาว เหลือง ส้ม ชมพู หรือม่วงอมแดง ออกตามปลายกิ่ง ยอด บริเวณตรงข้ามใบ หรือตามซอกใบ บางชนิดออกดอกแบบกระจุกเป็นช่อสั้นๆ ตามกิ่งก้าน และตามลำต้น ส่วนมากเป็นดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง (sepal) จำนวน 3 กลีบ กลีบดอก (petal) จำนวน 6 กลีบ เรียงกันอยู่เป็น 2 ชั้น ผลมีลักษณะเป็นผลกลุ่ม (aggregate fruit) อยู่บนแกนอันเดียวกันประกอบด้วยผลย่อยหลายผล รูปร่างของผลผันแปรได้หลายแบบ เช่น คล้ายรูปทรงกระบอก ลูกประคำ รูปร่างกลมหรือบิดเบี้ยว เมื่อผลสุกจะมีสีส้ม สะดุดตา บางชนิดมีผิวอวบน้ำ เช่น น้อยหน่า (*Annona squamosa* L.) ลักษณะรูปร่างผลคล้ายหัวใจ (heart-shape) เมล็ดขนาดใหญ่บางชนิดมีเปลือกหุ้มเมล็ดแข็ง และมีร่องรอบๆ เมล็ด

พรรณไม้วงศ์กระดังงาบางสกุลได้รับความนิยมนำมาปลูกเลี้ยงเป็นไม้ประดับ เนื่องจากดอกมีกลิ่นหอม เช่น นมแมว สายหยุด กระดังงาไทย กระดังงาสงขลา การเวก และลำควน เป็นต้น บางสกุลดอกมีสีส้มสวยงาม และทรงพุ่มสวย อย่างเช่น สกุลมหาพรหม (*Mitrephora*) ซึ่งได้แก่ มะปวน กลาย พรหมขาว และมหาพรหมราชินี ซึ่งสกุลนี้พบในประเทศไทยเพียง 8 ชนิด นอกจากนี้ยังมีบางชนิดสามารถนำมาปลูกเลี้ยงเพื่อให้ร่มเงา เนื่องจากทรงพุ่มมีขนาดใหญ่ เช่น ขางโตน ขางคง ขางเหลือง เหลืองจันทร์ คำฟู เหลืองไม้แก้ว ข้าวหลามคง ฯลฯ ส่วนอีกกลุ่มเป็นไม้เลื้อย ได้แก่ กระดังงาจีน กล้วยหนูสัง สายหยุด กล้วยอ้ายพอน พืพ่วนน้อย และนมแมวซ้อน เป็นต้น เหล่านี้เหมาะต่อการนำมาปลูกเลี้ยงตามซุ้มโครงสร้าง เพื่อให้ร่มเงา เช่น ลานจอดรถ ศาลาในสวน และโครงไม้ระแนงตามมุมต่างๆ

ด้วยความสวยงาม และคุณสมบัติต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น กระดังงาจึงจัดได้ว่าเป็นพรรณไม้ที่คู่ควรต่อการนำมาปลูกเลี้ยงเป็นไม้ดอกไม้ประดับอีกวงศ์หนึ่ง ซึ่งมีความสวยงามในรูปแบบต่างๆ อีกทั้งหลายชนิดยังเป็นพรรณไม้ท้องถิ่นของไทย และมีเอกลักษณ์ความงามแบบไทยๆ

อนันต์ พิริยะภัทรกิจ

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)